Stadskerk Nijmegen (OCP), 14 mei 2023, 6e zondag van Pasen, zondag 'Rogate'
Voorganger: pastor Janine Kallen (r.-k.)

[1e lezing: Jesaja 41, 17-20] (Nieuwe Bijbelvertaling)
17 Armen en behoeftigen zoeken water – niets!
Hun tong verdroogt van de dorst.
Ik, de HEER, zal hun antwoord geven,
ik, de God van Israël, zal hen niet verlaten.
18 Ik laat op kale heuvels rivieren ontspringen
en bronnen in de valleien.
In de woestijn laat ik meren ontstaan,
uit dorre grond borrelt water op.
19 Ik plant in de woestijn
ceder en acacia, mirte en olijfwilg,
en ik laat in de wildernis
den, sneeuwbal en cipres opschieten.
20 Dan zullen zij zien en beseffen,
begrijpen en erkennen
dat de hand van de HEER dit heeft verricht,
dat de Heilige van Israël dit alles schiep.

[Evangelie: Johannes 16, 16-23] (Nieuwe Bijbelvertaling)
(Jezus sprak:) 16 'Nog een korte tijd en jullie zien me niet meer, maar kort daarna zien jullie me terug.'
17 Daarop zeiden een paar leerlingen tegen elkaar: 'Wat betekent wat hij nu zegt: "Nog een korte tijd en jullie zien me niet meer, maar kort daarna zien jullie me terug"? En: "Ik ga naar de Vader"? 18 Wat betekent "nog een korte tijd"? Wat bedoelt hij toch?' 19J ezus begreep dat ze hem iets wilden vragen. Hij zei: 'Proberen jullie te begrijpen wat ik bedoelde met "Nog een korte tijd en jullie zien me niet meer, maar kort daarna zien jullie me terug"? 20 Waarachtig, ik verzeker jullie: je zult huilen en weeklagen, terwijl de wereld blij zal zijn. Je zult bedroefd zijn, maar je verdriet zal in vreugde veranderen. 21 Ook een vrouw die baart heeft het zwaar als haar tijd gekomen is, maar wanneer haar kind geboren is, herinnert ze zich de pijn niet meer, omdat ze blij is dat er een mens ter wereld is gekomen. 22 Jullie hebben nu verdriet, maar ik zal jullie terugzien, en dan zul je blij zijn, en niemand zal je je vreugde afnemen. 23 Dan hoeven jullie mij niets meer te vragen. Maar ik verzeker jullie: wat je de Vader ook vraagt in mijn naam – hij zal het je geven.

[overweging:]
In de weken tussen Pasen en Pinksteren lezen we uit het Johannesevangelie, meestal een gedeelte uit de hoofdstukken 13 t/m 17. Dit gedeelte beslaat de lange afscheidsrede van Jezus of – zoals het ook wel genoemd wordt – de tafelgesprekken. Want we treffen Jezus en

Zijn leerlingen aan tafel. Het is de avond vóór Jezus lijden en sterven. Vóór de maaltijd heeft Jezus hen de voeten gewassen en daarna hebben ze samen gegeten. De hele groep zit bij elkaar, behalve Judas Iskariot die na de maaltijd meteen is vertrokken.

Er hangt een geladen sfeer. Jezus weet dat Hij er niet lang meer zal zijn, dat Hij Zijn vrienden met wie Hij aan tafel zit, moet loslaten. Hij wil hen een hart onder de riem steken. Ze hebben al een hele tijd als groep met elkaar opgetrokken. Ze hebben veel dingen meegemaakt. Jezus heeft hen veel geleerd, veel toevertrouwd en voorgedaan. Dat heeft op hen een diepe indruk gemaakt. Ze zijn van Jezus en van Zijn manier van doen gaan houden. Ze hangen aan Zijn lippen, willen niets liever dan alles opslaan en begrijpen van wat Hij te zeggen heeft. Maar toch kunnen ze Hem niet altijd volgen. Wat bedoelt Hij toch? Waar heeft die man het in godsnaam over? Ze hebben dringende vragen, die ze uit ontzag voor hun leermeester maar moeilijk rechtstreeks aan Hem durven richten.

Het zijn dezelfde vragen die wij ons nog áltijd stellen. Existentiële vragen, vragen over afscheid en weerzien, over dood en leven, over tijd en eeuwigheid, over de uiteindelijke bestemming van een mens. We zoeken naar antwoorden, op z'n minst naar richtingwijzers en aanknopingspunten die ons bemoedigen op onze levensweg.

De religieus getalenteerden onder ons staan bij die vragen meestal wat langer stil dan anderen, maar zeker rond momenten van geboorte of sterven ontkomt geen mens aan het besef van verwondering voor het leven, het ondoorgrondelijke mysterie van het bestaan van al wat is. Bij tijd en wijle houden die vragen ieder van ons bezig!

Persoonlijk heb ik waardevolle flarden van antwoorden gevonden in twee interviews die de laatste weken in Trouw zijn verschenen. Een met Heino Falcke en een met Eugen Drewermann.

Heino Falcke, sterrenkundige, beroemd vanwege zijn bijdrage aan de eerste foto van een zwart gat. Hij was onlangs hier in de Stevenskerk te gast als voorganger, u was er waarschijnlijk allemaal bij en hebt hem horen spreken. *Stomme vragen stellen, daar ben ik pas echt goed in,* zegt Falcke over zichzelf. Als sterrenkundige ontdekt hij steeds meer over het ontzagwekkende heelal waardoor zijn geloof in God zich alleen maar heeft verdiept. Dat betekent niet dat hij op al zijn vragen antwoorden vindt. Integendeel zelfs, maar wat hij vindt is vertrouwen en dat is voor hem meer dan voldoende. God is begin en einde, getuigt hij heel Bijbels. Dat kan ik helemaal beamen. Zijn getuigenis sluit prachtig aan bij de woorden van Jesaja uit de eerste lezing. Jesaja die God onderstreept als Schepper van al wat is. Die bronnen doet opborrelen uit dorre grond, die de woestijn bevloeit en beplant met bomen. De Heilige van Israël die het antwoord is op al onze vragen en ons niet zal verlaten.

En dan het interview met de inmiddels 82-jarige filosoof, theoloog en psychoanalyticus Eugen Drewermann. Van oorsprong is hij RK priester maar in de jaren negentig kwam hij in conflict met de hiërarchie waardoor hij werd geschorst als priester en zelf uiteindelijk de Kerk verliet. Zijn tientallen boeken waarin hij zijn zoektocht en getuigenis, zijn vragen en antwoorden heeft opgetekend, zijn nog steeds voor heel veel mensen een bron van inspiratie en een aanmoediging om vrijmoedig het eigen geloof en godsvertrouwen te onderzoeken. Drewermann spreekt in dat interview uit hoezeer hij geraakt is door het voorbeeld van Jezus en Zijn vertrouwen in een God die mensen ruimte gunt om te leven en door de dood heen zal behoeden en bewaren. *Ik heb Jezus nodig om te leven* zegt Drewermann letterlijk. Een indrukwekkend geloofsgetuigenis!

Terug naar het gesprek aan tafel tussen Jezus en Zijn vrienden.
Jezus heeft alle begrip voor de vragen die Zijn tafelgenoten beklemmen. Hij herhaalt hun vragen letterlijk en begint geduldig opnieuw met uitleggen. De woorden die Hij gebruikt maken duidelijk dat het gaat over Zijn dood. Men houdt een weeklacht en huilt als er iemand gestorven is. Maar om hen te troosten gebruikt Jezus de prachtige vergelijking van de zwangere en barende vrouw. Ze heeft verdriet en pijn als haar tijd gekomen is. Maar de geboorte van nieuw leven doet haar verdriet omslaan in blijdschap. Met andere woorden: de dood van Jezus is als een nieuwe geboorte die een onvergetelijke vreugde bewerkt, een vreugde die blijft en die niemand meer kan afnemen.

Dan komt Jezus nogmaals terug op het vragen van Zijn leerlingen. Hij verzekert hen dat ze voortaan in Zijn Naam alles wat hen bezighoudt mogen voorleggen aan de Vader, aan de Eeuwige, de Heilige van Israël.
Met die woorden nodigt Jezus ons uit te leven vanuit een persoonlijke verbondenheid met God. Hij geeft ons een instrument in handen om dat te oefenen. Door gebed. Door stil te worden en je handen te vouwen. Door je ogen te sluiten voor de buitenwereld, om beter zicht te krijgen op wat er diep van binnen leeft. Om te ontdekken wat je bezielt. Om te zien wat je belemmert de mens te worden die je zo graag zou willen zijn. Om te weten hoe wij als gelovige mensen samen kunnen bouwen aan Gods Koninkrijk.

Vandaag spoort Jezus ons aan: Bidt tot God in Mijn Naam en vindt zo de moed te leven in Mijn Geest. Dat het zo voor ieder van ons Pinksteren mag worden. Amen

Janine Kallen, j.l.kallen@gmail.com